

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Številka: 322-01/15-1/
Ljubljana, 1. 7. 2015

EPA 548-VII

Državni svet Republike Slovenije je na 31. seji 1. 7. 2015, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03, 69/04, 68/06 in 47/2013), sprejel naslednje

M N E N J E

k Predlogu zakona o agrarnih skupnosti (ZAgrS) – druga obravnava

Državni svet **podpira** Predlog zakona o agrarnih skupnostih, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Agrarne skupnosti obsegajo 77.486,47 hektarjev zemljišč, kar predstavlja 3,67 % celotne površine Republike Slovenije. Skupno se v registrih agrarnih skupnosti vodi 638 agrarnih skupnosti, število članov v posamezni agrarni skupnosti pa se giblje od 3 do 513. Veljavna ureditev agrarnih skupnosti ni primerna, saj ne omogoča primerne gospodarjenja s premoženjem članov agrarnih skupnosti, ki je v solastnini ali skupni lastnini večjega števila oseb, pri čemer se še vedno soočamo z nerešenimi dednimi postopki tega premoženja. Tako lastnina agrarnih skupnosti postaja »mrtva«, saj z njo ni mogoče razpolagati, niti primerno upravljati, težave pa imajo tudi občine pri načrtovanju javne infrastrukture.

Predlog zakona predstavlja nov sistemski zakon, ki ureja upravljanje in razpolaganje s solastnino oziroma skupno lastnino članov agrarne skupnosti, temeljna načela delovanja agrarnih skupnosti, organiziranost agrarnih skupnosti kot premoženjske skupnosti, zastopanje in procesno sposobnost agrarne skupnosti, članstvo v agrarni skupnosti in odgovornost za obveznosti, odločanje, poseben postopek dedovanja ter prenehanje agrarne skupnosti. Predlog zakona ureja primerno pravno podlago za gospodarjenje s kmetijskimi in gozdnimi zemljišči, ki so v lasti članov agrarne skupnosti na način, da bodo člani agrarne skupnosti odločitve v zvezi z gospodarjenjem z zemljišči sprejemali z glasovanjem na občnem zboru z navadno večino glasov (51 %), razen za nekatere posle, za katere je predvidena višja večina. To predstavlja bistveno poenostavitev gospodarjenja, saj bodo agrarne skupnosti lažje sklepale posle, povezane z upravljanjem in razpolaganjem z zemljišči, za katera je bilo do zdaj treba pridobiti soglasje vseh članov.

Agrarne skupnosti tudi po predlagani novi pravni ureditvi ostajajo premoženjske skupnosti, ki bodo prek organov odločale o gospodarjenju z zemljišči, ki so v solastnini oziroma skupni lastnini članov. Pooblastilo za zastopanje agrarne skupnosti pa je zakonsko dano predsedniku agrarne skupnosti. Z namenom, da se

prepreči nadaljnje povečevanje števila članov agrarne skupnosti in posledično drobljenje zemljišč, predlog zakona predvideva posebno ureditev dedovanja po pravilu enega dediča ter načelno prepoved odtujitve nepremičnine (zemljiške parcele) kot celote. Predlog zakona v skladu z načeli zasebne lastnine dopušča, da lahko vsak član agrarne skupnosti proda svoj solastniški delež. Predlog zakona ureja tudi možnost prenehanja agrarne skupnosti s soglasjem vseh njenih članov, če gre za prenos premoženja na pravno osebo (preoblikovanje v d. o. o.), ali s tričetrtinskim soglasjem, če gre za razdelitev vsega premoženja med solastnike.

Državni svet ugotavlja, da Združenje predstavnikov Agrarnih skupnosti Slovenije in Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije podpirata predlog zakona, ki vključuje večino njihovih pripomb, ki so jih podali v okviru priprave predloga zakona. Nerešeno pa po njihovem mnenju ostaja davčno področje.

Državni svet tudi ugotavlja, v Združenju predstavnikov agrarnih skupnosti Slovenije sicer obžalujejo, da predlog zakona ne predvideva agrarnega komisarja, obenem pa izražajo dvom, ali bodo upravne enote sposobne opraviti naloge, ki jim jih nalaga predlog zakona. Njihovo mnenje je, da je predlagana ureditev odgovornosti predsednika agrarnih skupnosti zelo rigorozna, saj je v primeru prekoračitve pooblastil ali sklepov organov za obveznosti nasproti tretjim osebam solidarno odgovoren z vsem svojim premoženjem, članom pa za povzročeno škodo v skladu s splošnimi pravili odškodninskega prava. Njihova pričakovanja so, da bodo pristojna ministrstva, predvsem Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, bolj fleksibilna v primeru izkazanih potreb po spremembi zakonskih rešitev, ki se bodo v praksi izkazale za neustrezne. Prav tako ocenjujejo, da je treba razmisliti o definiciji planine, saj so te na kraškem področju na nižji nadmorski višini kot drugje in tako neupravičeno izpadejo iz te opredelitve.

Državni svet je bil tudi seznanjen, da predlog zakona upošteva predlog Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, da se prva faza predelave mleka (npr. maslo, sir) na planinah šteje za kmetijsko dejavnost, kar pomeni, da se članom agrarne skupnosti za izvajanje te dejavnosti ni treba posebej registrirati v eni izmed predvidenih organizacijskih oblik. Predlog zakona tudi določa, da lahko pastir na planini svoje delo opravlja kot osebno dopolnilno delo, kar pomeni zelo enostaven postopek. Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije pa opozarja na pomanjkanje zakonske možnosti za ustanovitev nove agrarne skupnosti, kar predlagatelj zakona utemeljuje s tem, da gre za arhaično obliko skupnosti in da je na voljo veliko drugih možnosti za združevanje. Če bi se v praksi izkazala potreba po zakonski možnosti za ustanovitev nove agrarne skupnosti, se lahko po mnenju predlagatelja zakon dopolni.

Državni svet podpira predlagano ureditev, po kateri morajo sodišča po uradni dolžnosti izpeljati vse dedne postopke, ki še niso bili uvedeni, in vpisati nove lastnike zemljišč (člane agrarne skupnosti) v zemljiško knjigo, nato se agrarne skupnosti vpišejo v register agrarnih skupnosti po novem zakonu.

Nekoliko skeptični so državni svetniki glede predvidene posebne ureditve za zamejce, na podlagi katere se bo nepremično premoženje v Republiki Sloveniji, do katerega so upravičeni člani agrarnih skupnosti iz zamejstva, v postopkih, ki še niso zaključeni, vrnilo na agrarno skupnost, ki je v sosednji Republiki Italiji registrirana kot pravna oseba. V zvezi s tem se namreč državnim svetnikom postavlja vprašanje

glede varovanega obmejnega pasu in nacionalnega interesa, ob tem pa tudi poudarjajo bojazen, da se lahko na ta način državna meja premika v škodo Republike Slovenije. Državnim svetnikom je bilo v zvezi z navedeno dilemo pojasnjeno, da je pravica do vračila lastnine zamejskim Slovencem nesporna in gre v tem primeru tudi za vzajemnost, kar izhaja tudi iz dobre prakse Agrarne skupnosti Rateče, ki upravlja z okoli 1000 ha zemljišč v sosednji Republiki Italiji.

Državni svet izpostavlja, da predlog zakona v primeru prodaje deleža v agrarni skupnosti ne predvideva obveznega obveščanja agrarne skupnosti oziroma solastnikov o tej nameri. Državni svetniki menijo, da bi bila taka zakonska obveznost utemeljena z načelom ohranitve premoženja agrarnih skupnosti in v skladu s pravilom enega dediča, da se solastnina oziroma skupna lastnina ne drobi. Zaradi tega Državni svet predlaga, da se 42. člen predloga zakona dopolni z določitvijo obveznosti obveščanja o nameri prodaje solastniškega deleža agrarni skupnosti in njenih članov. Državni svet poziva kvalificirane predlagatelje amandmajev, da amandmaja k 42. členu povzamejo kot svojega.

Amandma k 42. členu:

Za drugim odstavkom se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»Član agrarne skupnosti je o nameri prodaje solastniškega deleža agrarne skupnosti dolžan obvestiti agrarno skupnost, katere član je, in ostale člane agrarne skupnosti.«

Dosedanji tretji, četrti, peti in šesti odstavek se ustrezno preštevilčijo.

Obrazložitev:

Zakonska obveznost obveščanja agrarne skupnosti in njenih članov o nameri prodaje solastniškega deleža v agrarni skupnosti je utemeljena z načelom ohranitve premoženja agrarnih skupnosti in v skladu s pravilom enega dediča, da se solastnina oziroma skupna lastnina ne drobi. Zaradi tega se predlaga dopolnitev 42. člena predloga zakona in določitev obveznosti obveščanja o nameri prodaje solastniškega deleža agrarni skupnosti in njenih članov.

* * *

Za poročevalca je bil določen državni svetnik Cvetko Zupančič.

Mitja Bervar
predsednik